

Behandelingsvoorstel voor de commissie WEM

Onderwerp: Stand van zaken, Eco composteerbedrijf b.v.

Cie-datum : 14 oktober 2002

Cie-nummer: 2002WEM62

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: nee
eerdere behandeling in cie: ja
in PS: nee

inspraak: n.v.t.
op: 24 juni 2002
op: -

Behandelend ambtenaar: Ekrem Kiliçaslan

toestel: 3588
b.g.g.: 3877

Samenvatting (inclusief communicatie):

Naar aanleiding van vragen van dhr. J.L.M.M. Damen (VVD) in verband met de conceptvergunning van Eco composteerbedrijf b.v. te Achterberg (Rhenen) en gezondheidsproblemen van omwonenden, is er een overzicht gegeven van de huidige stand van zaken. Een eerder overzicht is in de Commissie Water en Milieu van 24 juni aan de orde geweest.

Op verzoek van de commissie is dit onderwerp ter bespreking geagendeerd.

Wordt geagendeerd:

voor korte bespreking (er kunnen enkele kleine opmerkingen worden gemaakt) en vervolgens ter kennisneming.

Memorandum

Datum : 24 september 2002
Aan : Commissie Water en Milieu 14 oktober 2002
Van : Ekrem Kiliçaslan Tel.: 3588
Onderwerp : Stand van zaken, Eco composteerbedrijf b.v.

Mediation traject

Alhoewel de communicatie tussen de omwonenden en de provincie hersteld is, heeft het mediationtraject de omwonenden en het bedrijf niet nader tot elkaar kunnen brengen. Beide partijen hebben stelling genomen en het lijkt er op dat beiden het gelijk willen halen bij de rechter. Wellicht is dat de enige manier om uit deze impasse te komen. Omdat er volgens de begeleiders van het mediationtraject geen opening meer was om beide partijen nader tot elkaar te brengen, is besloten om dat traject te beëindigen.

Aanvraag uitbreiding vergunning

Op 27 augustus 2002 heeft GS het (ontwerp)besluit genomen om de gevraagde uitbreiding van de vergunning te verlenen. Voor de beoordeling van de aanvraag hebben wij een onafhankelijk bureau (PRA te Amsterdam, geuronderzoeksbureau) gevraagd ons te adviseren. Uit het advies van PRA bleek dat met de gevraagde uitbreiding, getoetst aan de huidige geaccepteerde norm voor geur in Nederland, het bedrijf in werking kan zijn zonder normen te overschrijden. Wij hebben PRA gevraagd tevens een advies uit te brengen ten aanzien van toetsing aan het concept-geurbeleid van de Provincie Utrecht, die op dit punt strenger is dan de landelijke norm. Ook daarbij bleek het bedrijf binnen de gestelde normen te kunnen werken. Punt blijft echter wel dat omwonenden stankhinder kunnen ervaren en daarover kunnen klagen, los van het feit of er wel of geen normen worden overschreden. Alhoewel de klachten van omwonenden bleven aanhouden, is er voor ons geen reden om de uitbreiding te weigeren, omdat normen niet overschreden worden.

Gezondheid

Momenteel ligt het ontwerpbesluit ter inzage en is er mogelijkheid voor belanghebbenden om te reageren op dit besluit. Hiervoor hebben wij tevens alle belanghebbenden een exemplaar van het besluit toegezonden. In het memo van 19 juni (zie bijlage) is reeds aangegeven dat de mogelijkheden om in de vergunningverlening rekening te houden met gezondheid van omwonenden in het kader van de Wet milieubeheer zeer beperkt zijn. Tevens is daarbij aangegeven dat de overheid in de vergunningverlening en handhaving niet mag uitgaan van een selectie in verband met bijvoorbeeld het feit dat iemand astmatisch is.

Gezien de belangstelling voor gezondheid van omwonenden is door de VROM-inspectie op 2 september j.l. de vraag neergelegd bij het RIVM of er een relatie te leggen is tussen de bedrijfsactiviteiten van Eco en de gezondheidsklachten van omwonenden. Afhankelijk van dat antwoord zal de VROM-inspectie besluiten al dan niet een gezondheidsonderzoek te starten.

Met de VROM-inspectie is afgesproken dat op ons ontwerpbesluit gereageerd zal worden en het antwoord van het RIVM daarin verwerkt zal worden. Uiterlijk 9 oktober 2002 zal de reactie van belanghebbenden worden gegeven en deze (inclusief de reactie van de VROM-inspectie) kunnen wij daarna in onze definitieve beschikking verwerken. Aangezien het bijna zeker is dat het bedrijf of de omwonenden in beroep zullen gaan, zal er een gerechtelijke uitspraak volgen op ons standpunt. Wij gaan ervan uit dat, wanneer VROM van mening is dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen de composteeractiviteiten en gezondheid van mensen in het algemeen, het bedrijf ertoe te bewegen is om de vergunningprocedure (tijdelijk) te staken totdat er meer duidelijkheid op dit punt is. Mocht het in dat geval niet lukken om het bedrijf die kant op te bewegen, dan zullen wij GS voorleggen, om opnieuw een richting te bepalen, waarbij de inhoudelijke argumentering van VROM uiteraard van belang zal zijn.

Voorstel

Ons voorstel is om de ingeslagen weg van de vergunningprocedure voort te zetten. De reactie van alle belanghebbenden, waaronder ook VROM, en onze afwegingen zullen, zoals gebruikelijk in vergunningprocedures, expliciet in de considerans opgenomen worden.

Afhankelijk van de reacties op het ontwerp, zullen wij binnen een aantal weken een definitieve beschikking op de aanvraag voor uitbreiding van de vergunning aan het bestuur voorleggen of trachten het bedrijf te bewegen de vergunningprocedure (tijdelijk) te staken.

Datum GS-vergadering: 27 augustus 2002

B - S T U K

Dienst/sector : WM/MBG Registratienr. :

Steller voorstel : E. Kiliçaslan Toestel : 3588

Portef.houder : P. Rombouts

Onderwerp:

Vergunningaanvraag uitbreiding Eco Composteerbedrijf b.v. te Achterberg.

openbaar : Ja, tegelijk met besluit van 06 augustus 2002.

brief/verzoek d.d. : - afkomstig van : -

uiterste beslisdat. : - reden : -

Medepar. Dienst/afd.									
----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Eerdere besluiten:

4 juni 1996 95431196mvv Wm vergunning.

4 april 2000 2000WEM000943i/mvh toestemming maaisel > 10%.

10 juli 2000 2000WEM002368i/mvh idem.

12 december 2000/ 9 mei 2001WEM001588i Wm/beëindiging gedoogtoestemming.

13 november 2001, 2001WEM002622i, Awb-bezwaarschrift van Eco composteerbedrijf b.v. te Achterberg.

19 maart 2002 2002WEM000760i, schriftelijke vragen ex artikel 47 van het Reglement van Orde i.v.m.

geurproblematiek Eco composteerbedrijf b.v. te Rhenen (Achterberg).

6 augustus 2002, 2002WEM002807i, Gezondheidsklachten en vergunningaanvraag Eco Composteerbedrijf de Essenberg te Achterberg.

vervolg op pagina 2 ja

Samenvatting voorstel:

Het ECO-composteerbedrijf B.V. te Achterberg heeft al geruime tijd de aandacht van velen (omwonenden, pers, politiek, bestuur, etc.) vanwege stank- en gezondheidsklachten uit de omgeving. Er zijn verschillende geuronderzoeken geweest. Uit de meest recente daarvan blijkt dat er weliswaar hinder te verwachten is, maar dat die hinder aanvaardbaar is. Het bedrijf vraagt om een uitbreiding van de vergunning op een aantal punten (capaciteit, percentage grasachtig materiaal, inkuilen van grasachtig materiaal, mengen van zwarte grond met zand en de manier van verwerken). Uit de beoordeling van de gegevens blijkt op dit moment dat het bedrijf de uitbreiding kan realiseren binnen een acceptabel hinderniveau.

vervolg op pagina 2 ja

gevolgen voor middelen :

begrotingspost naam :

oorspronkelijk beschikbaar : €

reeds eerder aangewend : €

voorstel nu aan te wenden : €

nog aan te wenden : €

begrotingspost nummer :

begrotingswijziging : nee

Beslispunten:

(toelichting bijgevoegd: ja)

Gedeputeerde staten besluiten:

1. Aan ECO-composteerbedrijf B.V. de gevraagde uitbreidingsvergunning te verlenen voor een inrichting bestemd voor het composteren van groenafval voor een periode van tien jaar na het in werking treden van dit besluit;
2. Aan de vergunning, zoals gebruikelijk, voorschriften te verbinden die dienen om mens en milieu te beschermen.
3. De gemeenten Rhenen en Veenendaal en de Inspectie Milieuhygiëne op de hoogte brengen van ons besluit middels de bij dit stuk gevoegde brief.

paraaf afdelingshoofd:

paraaf sectorhoofd:

Advies portefeuillehouder:

paraaf portef.houder:

paraaf griffier:

gs-besluit d.d.

Vervolg eerdere besluiten:

Vervolg samenvatting voorstel:

De verwachting is dat de belasting van de meest nabijgelegen aaneengesloten woonbebouwing zal toenemen. In de aangevraagde situatie zal de grenswaarde echter niet worden overschreden.

Er is derhalve milieu-hygiënisch gezien geen reden om de aangevraagde wijziging te weigeren.

Toelichting medeparaferende dienst(en):

Toelichting behorende bij B-stuk nummer:

Historie:

Het ECO-composteerbedrijf B.V. te Achterberg (hierna ECO genaamd) veroorzaakt vanaf september 1999 (een half jaar na het in werking zijn van de inrichting) geregeld klachten door stankoverlast in de omgeving. Het bedrijf is onderdeel van de regionale sociale werkvoorziening IW-4 Beheer N.V. en kreeg bij besluit van 4 juni 1996 een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer. Een aantal Heuvelruggemeenten geldt als vaste aanbieder voor ECO.

Begin 2000 kwam uit de gesprekken met het bedrijf naar voren dat zij meer grasachtig materiaal wenste te verwerken. Uit onderzoek van de branche-organisatie bleek dat het verwerken van meer grasachtig materiaal hoeft te leiden tot een hogere geurbelasting. Daarom hebben wij medio 2000 het bedrijf toestemming verleend om meer grasachtig materiaal te verwerken. Omdat de klachten bleven aanhouden en bij controles en afhandeling van klachten de discussie met de omwonenden ontstond over de aanvaardbaarheid van de geur, hebben wij besloten een geuronderzoek uit te laten voeren door een adviesbureau (Project Research Amsterdam: PRA). Uit dat onderzoek is gebleken dat het bedrijf onaanvaardbare hinder veroorzaakte. Omdat onduidelijk was of de hoeveelheid grasachtig materiaal hierbij een (cruciale) rol speelde, hebben wij de toestemming om meer grasachtig materiaal te ontvangen dan vergund was, ingetrokken.

Het bedrijf heeft vervolgens aangegeven het niet eens te zijn met de conclusies van dat onderzoek. Tevens heeft zij aangegeven dat de bedrijfsvoering in positieve zin was gewijzigd en dat daardoor de geurbelasting aanzienlijk verminderd zou zijn. Desalniettemin heeft het bedrijf de bedrijfsvoering aangepast aan de vergunde activiteiten en is minder grasachtig materiaal verwerkt. Wij hebben derhalve besloten om objectief door een bureau vast te laten stellen of de geurbelasting was verminderd. Om misverstanden te voorkomen en draagvlak te creëren hebben wij de omwonenden en het bedrijf aangeboden mee te denken over de onderzoeksopzet en de keuze van een onderzoeksbureau. De omwonenden hebben dat aanbod afgeslagen en in overleg met het bedrijf is de keuze van het adviesbureau bepaald.

Wij hebben vervolgens het adviesbureau TNO te Apeldoorn gevraagd de geursituatie te bepalen. Medio 2001 is uit het onderzoek gebleken dat er weliswaar sprake **zou kunnen zijn** van overlast, maar dat in verband met de meeton nauwkeurigheid hier niet handhavend tegen opgetreden kan worden.

Op 15 juni 2001 heeft het bedrijf aangegeven de bedrijfsactiviteiten te willen uitbreiden en een definitieve aanvraag ingediend. De uitbreidingen zouden een positief effect hebben op de geurbelasting. Wij hebben PRA gevraagd de aanvraag te beoordelen en een vergelijking tussen de bestaande en de aangevraagde situatie te maken. Uit de beoordeling van de bij de aanvraag gevoegde stukken blijkt dat de geurbelasting door het effect van de maatregelen (bijvoorbeeld het inkuilen van grasachtig materiaal) dusdanig is dat er geen sprake is van een overschrijding van grens- en richtwaarden (zie bijlag IV).

Inmiddels waren de verhoudingen tussen omwonenden en het bedrijf en de provincie danig verslechterd. Communicatie tussen de omwonenden en het bedrijf was er niet meer. Tussen de omwonenden en onze dienst verliep de communicatie eveneens stroef. Het vertrouwen van de omwonenden in de provincie en in de juiste gang van zaken was verdwenen. Naar aanleiding van de situatie rond dit bedrijf zijn vragen gesteld ex artikel 47 van het Reglement van Orde door de CDA-fractie van Provinciale Staten (zie GS besluit 26 maart 2002). Dit alles heeft er toe geleid dat we eind 2001 hebben besloten een mediator in te schakelen.

Thans lijkt het er op dat, alhoewel de communicatie tussen de omwonenden en onze dienst hersteld is, het mediationtraject de omwonenden en het bedrijf niet nader tot elkaar kan brengen. Beide partijen hebben stelling genomen en het lijkt er op dat beiden het gelijk willen halen bij de rechter. Wellicht is dat de enige manier om uit deze impasse te komen.

Ook zijn er vragen zijn gesteld in de Tweede Kamer in verband met de gezondheidsproblemen bij omwonenden van Eco. De Inspectie Milieuhygiëne heeft de opdracht gekregen dit nader uit te zoeken. De resultaten van dit onderzoek zullen door de Inspectie verwerkt kunnen worden in de reactie op ons besluit. Wij zullen vervolgens in onze definitieve beschikking rekening houden met die reactie.

Dit punt van gezondheidsklachten is aan de orde geweest in de GS vergadering van 6 augustus 2002. GS heeft ingestemd met het standpunt dat de gevolgen voor de gezondheid van omwonenden niet zodanig zijn dat om die reden de vergunning geweigerd zou moeten worden. De lopende vergunningprocedure wordt voortgezet.

Aangezien het composteringsproces in de buitenlucht plaatsvindt, hebben weer en wind invloed op de composthoop. Als de bevochtiging van de composthoop niet voldoende is en/of de temperatuur te hoog kan worden, droogt de composthoop uit en kan stofhinder optreden. Daarnaast ontstaan verbindingen door de afbraak van organisch materiaal waardoor geurhinder kan optreden. Om de verspreiding van stof en geur te voorkomen, zijn in de vergunning voorschriften opgenomen die de hinder in voldoende mate ondervangen. Om bijvoorbeeld te voorkomen dat de composthoop uitdroogt en er geurhinder optreedt, dient frequent de temperatuur en luchtvochtigheid van de composthoop gemeten te worden. Daarnaast wordt een watersproeier verplicht gesteld en eisen wij dat bij een windsnelheid van meer dan 14 m/s (windkracht 6) het bewerken van compost/groenafval/grond (zoals bijvoorbeeld omzetten van de composthoop) niet mag plaatsvinden.

Ruimtelijke Ordening, bestemmingsplan:

Het composteerbedrijf is in het bestemmingsplan Buitengebied, Partiële herziening 1997, ingepast met de bestemming 'Sociale werkplaats met medebestemming composteerinrichting voor groenafval'. In 2000 heeft Eco bij de gemeente Rhenen een verzoek ingediend voor een bestemmingswijziging, aangezien de gevraagde uitbreiding niet in het bestemmingsplan past. De gemeente Rhenen heeft in 2000 voor de uitbreiding aangegeven dat medewerking verleend zal worden, wanneer voldaan wordt aan de noodzakelijke randvoorwaarden voor de bescherming van het milieu (zie brief gemeente Rhenen 23 november 2000). Naar de mening van onze dienst wordt met dit besluit aangegeven dat wij ervan uitgaan dat Eco kan voldoen aan de noodzakelijke randvoorwaarden voor de bescherming van het milieu. Kanttekening hierbij is wel dat ECO pas gebruik kan maken van de vergunning nadat het bestemmingsplan is gewijzigd.

Vertraging vergunningprocedure:

De vergunningprocedure heeft aanzienlijke vertraging (ruim driekwart jaar) opgelopen, omdat getracht is partijen eerst via een mediationtraject nader tot elkaar te brengen. Op dit moment ziet het er naar uit dat dat traject weliswaar de dialoog tussen de provincie, bedrijf en de omwonenden weer op gang heeft weten te brengen, maar dat het niet heeft geleid tot afspraken tussen omwonenden en bedrijf om in **gezamenlijkheid** te werken aan een verbetering van de situatie. Een gerechtelijke procedure lijkt derhalve de nodige duidelijkheid te moeten brengen. Ook zal dan getoetst kunnen worden of onze afwegingen met betrekking tot geur en gezondheid van omwonenden worden gedeeld door de rechter. Alhoewel wij die afweging mede hebben gemaakt op basis van adviezen van onafhankelijke derden, zullen naar verwachting de conclusies niet gedeeld worden door de omwonenden, met name voor wat betreft de aanvaardbaarheid van geur en gezondheidsklachten.

Met betrekking tot de gezondheidsklachten is het van belang te weten dat er thans vragen zijn gesteld in de Tweede Kamer. De Inspectie Milieuhygiëne heeft de opdracht gekregen dit nader uit te zoeken. Er zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de relatie tussen gezondheid en composteringsactiviteiten. De dienst heeft deze onderzoeken bekeken en onze conclusie is dat er geen reden is om een andere koers in te zetten. Zie ook de notitie t.b.v. de GS vergadering van 6 augustus j.l. Uw college is in die vergadering akkoord gegaan met deze conclusie.

De Inspectie Milieuhygiëne krijgt, evenals alle belanghebbenden, de kans om te reageren op het ontwerpbesluit van de vergunning en wij zullen eventuele reacties in ons definitief besluit verwerken.

Via de reguliere gerechtelijke procedures kan ons besluit getoetst worden. Zolang die procedure niet afgehandeld is, zullen de betreffende (uitbreidings-) activiteiten niet gestart kunnen en mogen worden.

Conclusie.

Zoals in de notitie van 6 augustus j.l. is aangegeven is de basis om de vergunning te weigeren te gering en zijn de neveneffecten van een weigering ongewenst. Daarom wordt voorgesteld om aan ECO-composteerbedrijf B.V. de gevraagde vergunning te verlenen voor een inrichting bestemd voor het composteren van groenafval voor een periode van tien jaar na het in werking treden van dit besluit;

Tevens wordt voorgesteld om aan de vergunning, zoals gebruikelijk, voorschriften te verbinden die dienen om mens en milieu te beschermen.

Ten slotte wordt voorgesteld om de gemeenten Rhenen en Veenendaal en de Inspectie Milieuhygiëne op de hoogte brengen van dit besluit en onze afwegingen middels de bij dit stuk gevoegde brief.

Bijlagen:

- I Ontwerpbesluit uitbreidingsvergunning Eco Composteerbedrijf b.v. te Rhenen.
- II Aanbiedingsbrief voor gemeente Rhenen, Veenendaal en de Inspectie Milieuhygiëne.
- III Brief van de gemeente Rhenen, verzoek bestemmingswijziging Eco-composteerbedrijf bv.
- IV Beoordeling van de geuraspecten in de vergunningaanvraag van Eco composteerbedrijf b.v. door PRA.
- V Toelichting bij B-stuk nr. 30 van 6 augustus 2002; Gezondheidsklachten en vergunningaanvraag Eco composteerbedrijf de Essenberg te Achterberg.

De bijlagen I, III, IV en V liggen ter inzage bij Ekrem Kiliçaslan.

Bijlage II: Aanbiedingsbrief voor gemeente Rhenen

Geachte college,

Aanleiding:

Zoals u weet heeft het Eco-composteerbedrijf de Essenberg te Achterberg (hierna Eco genaamd) al geruime tijd de aandacht van velen vanwege stank- en gezondheidsklachten uit de omgeving.

Het bedrijf heeft een uitbreiding van de vergunning aangevraagd op een aantal punten (capaciteit, percentage grasachtig materiaal, inkuilen van grasachtig materiaal, mengen van zwarte grond met zand en de manier van verwerken). Voor deze uitbreiding heeft het bedrijf in 2000 een verzoek om een bestemmingsplanwijziging bij u ingediend. Op 23 november 2000 heeft u ons een brief gestuurd met de mededeling dat aan een uitbreiding van de activiteiten van Eco door u medewerking verleend kan worden, mits voldaan kan worden aan de randvoorwaarden voor de bescherming van het milieu.

In dit kader heeft u onze sector Vergunningen en Handhaving om advies gevraagd in deze. Uw brief is ingeboekt bij onze dienst Ruimte en Groen, sector Gemeentelijke Ruimtelijke ontwikkelingen (RGO) en behandeld door de heer W. Takken. In gesprekken die de heer Takken in september 2001 heeft gevoerd met medewerkers van uw afdeling Ruimtelijke Ordening en Milieu is afgesproken dat wij vanuit Ruimtelijke Ordening geen actie zouden ondernemen, totdat er meer duidelijkheid op het milieu-spoor was.

In uw bovenvermelde brief geeft u aan belang te hechten aan onze reactie op de klachten en ons advies ten aanzien van de gewenste uitbreiding van de composteerinrichting.

Historie:

Wellicht ten overvloede volgt voor de beeldvorming hier een chronologische beschrijving.

In 1996 heeft is er een vergunning aangevraagd voor het composteren van groenafval. Tot 1999 is er geen gebruik gemaakt van de vergunning en medio 1999 is gestart met het ontvangen van groenafval. In de maand september 1999 zijn de eerste klachten van omwonenden door ons ontvangen in verband met de composteringsactiviteiten. Bij onze controles is gebleken dat het bedrijf de veroorzaker was van de geuroverlast en dat de geur uitermate hinderlijk was. In overleg met bedrijf en omwonenden is getracht de geuroverlast te beperken. Hiertoe heeft het bedrijf een aantal maatregelen getroffen, vooral in de procesmatige aanpak van de compostering, die ertoe hebben geleid dat de geuremissie, zoals eerder was geconstateerd, aanzienlijk was verminderd aan het einde van 1999.

Na die aanpassingen bleven de klachten van omwonenden echter aanhouden. In 2000 hebben wij regelmatig controles uitgevoerd bij het bedrijf, mede naar aanleiding van die klachten. Bij die controles is de zeer duidelijke, penetrante geur die in 1999 is geconstateerd, niet waargenomen. Wel is de typische 'composterslucht' bij een aantal controles waargenomen.

Intussen kwam uit de gesprekken met het bedrijf naar voren dat zij meer grasachtig materiaal wenste te verwerken. Uit (eerdere) onderzoek van de branche-organisatie bleek dat het verwerken van meer grasachtig materiaal niet hoeft te leiden tot een hogere geurbelasting. Daarom hebben wij medio 2000 het bedrijf toestemming verleend om meer grasachtig materiaal te verwerken.

Omdat de klachten bleven aanhouden en bij controles en afhandeling van klachten de discussie met de omwonenden ontstond over de aanvaardbaarheid van de geur, hebben wij besloten een geuronderzoek uit te laten voeren. Wij hebben hiertoe adviesbureau Project Research Amsterdam (PRA) de opdracht gegeven de geursituatie te bepalen. Uit dat onderzoek is gebleken dat het bedrijf onaanvaardbare hinder veroorzaakte. Omdat onduidelijk was of de hoeveelheid grasachtig materiaal hierbij een (cruciale) rol speelde, hebben wij de toestemming om meer grasachtig materiaal te ontvangen dan vergund was, ingetrokken.

Het bedrijf heeft vervolgens aangegeven het niet eens te zijn met de conclusies van dat onderzoek. Tevens heeft zij aangegeven dat de bedrijfsvoering sinds de uitgevoerde metingen verder in positieve zin was gewijzigd. Daardoor zou de geuremissie aanzienlijk verminderd zijn. Desalniettemin heeft het bedrijf de bedrijfsvoering aangepast aan de vergunde activiteiten en is minder grasachtig materiaal verwerkt.

Omdat het bedrijf aangaf de bedrijfsvoering verder te hebben gewijzigd hebben wij besloten om dit objectief door een bureau vast te laten vaststellen. Om misverstanden te voorkomen en draagvlak te creëren hebben wij de omwonenden en het bedrijf aangeboden mee te denken over de onderzoeksopzet en de keuze van een onderzoeksbureau. De omwonenden hebben dat aanbod afgeslagen en in overleg met het bedrijf is de keuze van het adviesbureau bepaald. Wij hebben vervolgens het adviesbureau TNO te Apeldoorn gevraagd de nieuwe geursituatie te bepalen. Medio 2001 is uit dat onderzoek gebleken dat er weliswaar sprake **zou kunnen zijn** van overlast, maar dat in verband met de meetonauwkeurigheid hier niet handhavend tegen opgetreden kan worden.

Op 15 juni 2001 heeft het bedrijf aangegeven de bedrijfsactiviteiten te willen uitbreiden en een definitieve aanvraag daarvoor ingediend. De uitbreidingen zouden een positief effect hebben op de geurbelasting. Wij hebben PRA gevraagd de aanvraag te beoordelen en een vergelijking tussen de bestaande en de aangevraagde situatie te maken. Uit de beoordeling van de bij de aanvraag gevoegde stukken blijkt dat de geurbelasting door het effect van de maatregelen (bijvoorbeeld het inkuilen van grasachtig materiaal) dusdanig is dat er geen sprake is van een overschrijding van grens- en richtwaarden.

Overtredingen Wet milieubeheer.

Wij nemen klachten uiterst serieus en wij willen al het mogelijke doen om klachten op te lossen. Zo hebben wij in het geval van Eco afspraken gemaakt met de regiopolitie Utrecht, district Heuvelrug en medewerkers van u, om te controleren. Dit omdat het soms in de praktijk wel enige tijd kan duren voordat onze medewerkers ter plekke zijn.

Daarnaast zijn in onze opdracht, zoals hierboven beschreven, de afgelopen jaren verschillende geuronderzoeken uitgevoerd en uit de meest recente daarvan blijkt dat er weliswaar hinder te verwachten is, maar dat die hinder niet onaanvaardbaar is.

Een van de redenen waarom wij klachten uiterst serieus nemen is, is het feit dat ook daarmee overtredingen opgespoord kunnen worden. Op die manier zijn ook twee overtredingen in de afgelopen jaren geconstateerd en opgepakt. Hiervoor is het echter wel noodzakelijk dat onze de overtreding door ons wordt geconstateerd. Een aantal klachten in de afgelopen jaren betrof vermeende overtredingen die wij niet hebben kunnen vaststellen.

Uitbreiding vergunning.

Alhoewel wij het betreuren dat omwonenden geurhinder ondervinden van de composteerinrichting, blijkt uit geurmetingen en uit de bij de aanvraag ingediende stukken dat de overlast binnen de normen blijft. In dat kader hebben we besloten positief te beschikken op de gevraagde uitbreiding van de vergunning. Ons ontwerpbesluit vindt u hierbij gesloten. Met de behandeling van de aanvraag om uitbreiding en ons besluit hebben wij inzicht in het milieu-vraagstuk gegeven en wij gaan er van uit dat wij hiermee uw adviesvraag van 23 november 2000 voldoende hebben beantwoord.

Wij zijn uiteraard geïnteresseerd in de uitkomst van uw definitieve besluit inzake het verzoek van Eco om bestemmingsplanwijziging.

Afschriften

Wij vinden het belangrijk dat in de huidige situatie geen misverstanden bestaan over de gang van zaken rond de handhaving en vergunningverlening van Eco. Tevens willen wij de mening van onze (handhavings)partners serieus betrekken in onze afwegingen. In verband hiermee is het van belang dat de onderlinge informatie-uitwisseling optimaal is. Daarom zijn afschriften van deze brief gezonden

aan de politie regio Utrecht, district Heuvelrug, aan de inspecteur voor de milieuhygiëne voor de regio Noord-West en aan de gemeente Veenendaal.

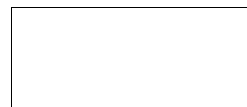
Tevens hebben wij een afschrift van deze brief gezonden aan de heer Strooboscher, vertegenwoordiger van de omwonenden en aan de heer mr. P.C.M. Heinen van De Kempenaer Advocaten te Arnhem, juridisch vertegenwoordiger van Eco composteerbedrijf b.v.

Nadere informatie

Indien u nadere informatie over de inhoud van deze brief wenst, kunt u contact opnemen met de heer E. Kiliçaslan van onze sector Vergunningen en handhaving, branchegericht, telefonisch bereikbaar onder nummer 030 – 2583588.

Hoogachend,
Gedeputeerde staten van Utrecht
namens hen,

Ir. J. Bos
Hoofd sector Vergunningen en handhaving/branchegericht

Datum GS-vergadering: 6 augustus 2002

Dienst/sector : WM/MBG Registratienr.: 2002WEM002807i

Steller voorstel : E. Kiliçaslan Toestel : 3588

Portef.houder : **P. Rombouts**

Onderwerp:

Gezondheidsklachten en vergunningaanvraag Eco composteerbedrijf de
Essenberg te Achterberg

openbaar : ?

brief/verzoek d.d. : - Afkomstig van: -

uiterste beslisdat. : - Reden : -

Medepar. Dienst/afd.								
----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Eerdere besluiten:

4 juni 1996 95431196mvv Wm vergunning.

4 april 2000 2000WEM000943i/mvh toestemming maaisel > 10%.

10 juli 2000 2000WEM002368i/mvh idem.

12 december 2000/ 9 mei 2001WEM001588i Wm/beëindiging gedoogtoestemming.

13 november 2001, 2001WEM002622i, Awb-bezwaarschrift van Eco composteerbedrijf b.v. te Acherberg.

26 maart 2002 2002WEM000760i, schriftelijke vragen ex artikel 47 van het Reglement van Orde i.v.m.

geurproblematiek Eco composteerbedrijf b.v. te Rhenen (Achterberg).

vervolg op pagina 2 nee

Samenvatting voorstel:

Het Eco-composteerbedrijf de Essenberg te Achterberg heeft al geruime tijd de aandacht van velen (omwonenden, pers, politiek, bestuur, etc.) vanwege stank- en gezondheidsklachten uit de omgeving. Met betrekking tot de gezondheidsklachten is het van belang te weten dat er thans vragen zijn gesteld in de Tweede Kamer. De Inspectie Milieuhygiëne heeft de opdracht gekregen dit nader uit te zoeken. De dienst heeft een literatuurstudie gedaan naar de relatie tussen groencompostering en gezondheidsklachten. Onze conclusie is dat er geen reden is om een andere koers in te zetten (zie verder de toelichting).

Voorgesteld wordt om akkoord te gaan met het standpunt dat de gevolgen voor de gezondheid van de omwonenden niet zodanig zijn dat om deze reden de vergunning geweigerd zou moeten worden.

Tevens wordt derhalve voorgesteld akkoord te gaan de lopende vergunningenprocedure voort te zetten en in de vergunning, zoals gebruikelijk is, voorschriften op te nemen voor de bescherming van mens en milieu.

vervolg op pagina 2 nee

gevolgen voor middelen :

begrotingspost naam :

oorspronkelijk beschikbaar : f

reeds eerder aangewend : f

voorstel nu aan te wenden : f

nog aan te wenden : f

begrotingspost nummer :

begrotingswijziging : nee

Beslispunten:

(toelichting bijgevoegd: ja)

Gedeputeerde staten besluiten:

1. Akkoord te gaan met het standpunt dat de gevolgen voor de gezondheid van de omwonenden niet zodanig zijn dat om die reden de vergunning geweigerd zou moeten worden.

2. Akkoord te gaan de lopende vergunningenprocedure voort te zetten en in de vergunning, zoals gebruikelijk is, voorschriften op te nemen voor de bescherming van mens en milieu.

paraaf afdelingshoofd:

paraaf sectorhoofd:

Advies portefeuillehouder:

paraaf portef.houder:

paraaf griffier:

gs-besluit d.d.

Toelichting behorende bij B-stuk nummer:

Aanleiding:

Het Eco-composteerbedrijf B.V. de Essenberg te Achterberg veroorzaakt vanaf september 1999 (een half jaar na het in werking zijn van de inrichting) geregeld klachten door stankoverlast in de omgeving. Het bedrijf is onderdeel van de regionale sociale werkvoorziening IW-4 Beheer N.V. en kreeg bij besluit van 4 juni 1996 een vergunning ingevolge de Wet milieubeheer. Een aantal Heuvelruggemeenten geldt als vaste aanbieder voor de Essenberg.

In april van dit jaar was waar te nemen dat de aandacht van de klachten verschoven van geurhinder naar gezondheidsproblemen. Thans klagen de omwonenden er vooral over dat door de groencompostering de gezondheid van mensen en met name kinderen is verslechterd. Zij geven aan dat ze zich daar ernstige zorgen over maken, vooral ook omdat één van de kinderen astmatisch is. Zij zien graag uitvoerig onderzocht of er gevolgen zijn en zo ja wat de gevolgen voor de gezondheid zijn van groencompostering. Omdat het bedrijf thans een uitbreiding van de vergunning heeft aangevraagd, is het noodzakelijk een standpunt van GS betreffende de gezondheidsklachten duidelijk te hebben.

Nadere beschouwing gezondheidsklachten.

Er zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de relatie tussen gezondheid en composteringsactiviteiten. Een eenduidige conclusie over deze relatie is echter niet gegeven. De conclusies uit de onderzoeken variëren van **mogelijke** gezondheidsgevolgen tot **geen** gezondheidsrisico's. Daar waar mogelijke gezondheidsgevolgen zijn, is er veelal sprake van een ander soort compostering dan bij Eco (Groente- Fruit en Tuinafval compostering) of zeer intensieve blootstelling (gesloten hal, medewerkers die er direct bovenop zitten, e.d.). Uit een onderzoek door het Institute for Risk Assessment Science (IRAS) van de Universiteit van Utrecht in 2001 is gebleken dat bij groencomposteringen de concentraties stof en endotoxinen, waaraan **werknemers** worden blootgesteld, onder de wettelijke grens- en advieswaarde liggen. De blootstelling van omwonenden is, naar aangenomen mag worden, minder en derhalve ruim onder de wettelijke grens- en advieswaarde.

Wel wordt in meerdere onderzoeken de conclusie gedeeld dat astmatisch aangelegde personen meer en/of eerder hinder zullen ervaren dan gezonde mensen. In dat geval is er echter sprake van een bijzondere gevoeligheid, zoals de rapporten aangeven.

In Neerrijnen is in 2001 een soortgelijke situatie als bij Eco compostering aan de orde geweest (provincie Gelderland is bevoegd gezag), waarbij de GGD in eerste instantie heeft geadviseerd om nader onderzoek uit te voeren naar de gezondheidsgevolgen van groencompostering. Daarbij heeft zij tevens aangeboden een rol te willen spelen in dat nader onderzoek. Vervolgens is bij nadere besprekingen met deskundigen van de Universiteit van Wageningen gebleken dat de gezondheidsrisico's niet zo groot waren als in eerste instantie werd gedacht. Daarom is alsnog besloten dat een nader onderzoek naar gezondheidsrisico's niet noodzakelijk was en heeft de provincie Gelderland geen verdere actie ondernomen.

Bijzondere gevoeligheden en Wet milieubeheer.

Uitgangspunt bij de vergunningverlening is dat aan de vergunning de voorschriften worden verbonden die nodig zijn ter bescherming van mens en milieu. Met bijzondere gevoeligheden van omwonenden kan, in het kader van de Wet milieubeheer, volgens vaste jurisprudentie geen rekening worden gehouden. De omstandigheid dat iemand die ten gevolge van een minder goede gezondheid meer dan anderen van de inrichting hinder kan ondervinden, kan, hoe betreurenswaardig voor de omwonenden ook, niet van doorslaggevende invloed zijn op de te nemen beslissing.

Conclusie beschouwing gezondheidsklachten.

Gelet op bovenstaande concluderen wij dat de gevolgen voor de gezondheid van de omwonenden niet zodanig zijn dat om deze reden de vergunning geweigerd zou moeten worden.

Nadere afweging:

Als ondanks het bovenstaande besloten wordt de vergunning te weigeren vanwege de gezondheidsaspecten, is het goed ook de gevolgen daarvan voor de verwijderingsstructuur voor groenafval mede in overweging te nemen. In dat geval zal de huidige aanvraag om uitbreiding van de vergunning moeten worden geweigerd in verband met de mogelijke kans van gezondheidsrisico's, hoe gering die ook moge zijn.

Wij moeten dan bezien wat we met de huidige (vergunde) composteringsactiviteiten, waaronder dus ook van Eco composteerbedrijf, in onze provincie aan moeten in verband met die mogelijke kans van gezondheidsrisico's. Moeten in de tussentijd (een degelijk gezondheidsonderzoek zal waarschijnlijk jaren duren) de vergunde activiteiten stilgelegd worden of vinden we het bij die groenafvalverwerkers het risico acceptabel? En in geval van stillegging zal moeten worden uitgezocht waar de groenafvalstoffen naar toe moeten worden afgevoerd.

Naar het oordeel van de dienst is de basis om de vergunning te weigeren te gering en de neveneffecten van een weigering ongewenst. Daarnaast kunnen belanghebbenden in beroep gaan tegen die beslissing. Vervolgens zal de rechter zich kunnen buigen over deze problematiek en een uitspraak kunnen doen. Wanneer in die procedure blijkt dat de afweging niet op deze wijze gemaakt had mogen worden, dan wordt het besluit vernietigd.

Alhoewel de (bodem)procedure lang kan duren, is er voor de belanghebbenden de mogelijkheid om via de rechter (verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening) op redelijk korte termijn een uitspraak te krijgen over de gevraagde uitbreiding. In die tussentijd zal, zolang het besluit niet van kracht is, het bedrijf de gevraagde uitbreiding niet kunnen realiseren.

Wanneer ons besluit wordt vernietigd zullen wij een nieuw besluit moeten nemen. De basis om in dat geval de vergunning te weigeren, is dan wellicht breder en naar verwachting derhalve beter te verdedigen. Ook onze noodzakelijke vervolgstappen (herzien van de reeds vergunde activiteiten) zullen in dat kader beter gemotiveerd kunnen worden.

Voorstel.

Voorgesteld wordt om akkoord te gaan met het standpunt dat de gevolgen voor de gezondheid van de omwonenden niet zodanig zijn dat om deze reden de vergunning geweigerd zou moeten worden.

Tevens wordt derhalve voorgesteld akkoord te gaan de lopende vergunningenprocedure voort te zetten en in de vergunning, zoals gebruikelijk is, voorschriften op te nemen voor de bescherming van mens en milieu.

Memorandum

Datum : 19 juni 2002
Aan : **Commissie Water en Milieu 24 juni 2002**
Van : Ekrem Kiliçaslan/ Jaap Bos (sector MBG) Tel.: 3588/ 3182
Onderwerp : Stand van zaken, Eco composteerbedrijf b.v.

Mediation traject

Het afgelopen half jaar is geprobeerd om met behulp van externe hulp (mediator) de relatie tussen Eco Composteerbedrijf, de provincie en omwonenden te verbeteren, met het oogmerk om in samenspraak tussen primair het bedrijf en omwonenden de klachten van omwonenden te verminderen. Tot op heden zijn er drie gesprekken geweest tussen omwonenden en de provincie en twee gesprekken tussen het bedrijf en omwonenden. De relatie tussen omwonenden en provincie is op basis van deze gesprekken sterk verbeterd. Dit geldt nog niet voor de relatie tussen omwonenden en het bedrijf, maar resultaat van het mediation traject is wel dat laatstgenoemde partijen weer fysiek met elkaar rond de tafel zitten. De vertrouwensrelatie tussen alle partijen is in zoverre weer hersteld, dat op maandag 1 juli a.s. voor het eerst alle drie partijen rond de tafel zitten. Op basis van deze bijeenkomst zal worden bepaald of er voldoende draagvlak is bij alle partijen om het mediation traject voort te zetten.

Aanvraag uitbreiding vergunning

Eco Composteerbedrijf heeft een aanvraag gedaan tot uitbreiding van haar activiteiten. In de vergunningprocedure rijst de vraag hoe vanuit de provincie om te gaan met gezondheidsklachten. Het lijkt er namelijk op dat, nu geurklachten zijn weerlegd (geurrapporten), de gezondheidsklachten een aangrijpingspunt gaan vormen. De bewoners vragen van de provincie en het bedrijf om een onderzoek te doen naar de gezondheidsrisico's. Daarbij wordt verwezen naar bestaande rapporten die zouden beweren dat er aantoonbare gezondheidsrisico's zijn en de gezondheidsklachten die omwonenden hebben. Dit zou volgens bewoners er in ieder geval toe moeten leiden dat de aanvraag tot uitbreiding van de vergunning moet worden geweigerd, maar wellicht ook dat de huidige vergunning moet worden aangepast of ingetrokken. Echter, de diverse onderzoeken die we hebben gezien spreken elkaar op dit punt tegen; in sommige rapporten is vermeld dat er wel een verband tussen groencompostering en gezondheidsrisico's mogelijk is, in andere rapporten is vermeld dat dat verband er duidelijk niet is. Geen enkel rapport zegt echter glashard dat er een verband tussen groencompostering en gezondheid van omwonenden aantoonbaar is. Een uitzondering hierop is de groep mensen met een astmatische aandoening. Ook daarbij echter zijn de conclusies erg voorzichtig. In de handhaving en vergunningverlening echter mag de overheid niet uitgaan van een dergelijke selectie en bijvoorbeeld een vergunning weigeren op het feit dat iemand astmatisch is. Zelf een gezondheidsonderzoek uitvoeren zou betekenen dat waarschijnlijk de procedure een jaar tot enkele jaren vertraagd gaat worden, maar vooral speelt het aspect dat de verwachting is dat een dergelijk onderzoek geen eenduidig antwoord zal geven op de vraag of er een oorzakelijk verband is tussen de activiteiten van het bedrijf en de gezondheidsklachten van omwonenden.

Voor het vervolg is het van belang dat wij dus een afweging maken op basis van de ons bekende gegevens en bestaande wet en regelgeving. Gezien de aard van de klachten echter zullen wij in dit geval explicieter ingaan op dit punt bij de vergunningverlening en zullen in de considerans opnemen dat we een afweging hebben gemaakt met betrekking tot dit punt (gezondheid van omwonenden). Dit vergroot de mogelijkheid voor derden om hier tegen in beroep te gaan en een gerechtelijke uitspraak te verkrijgen over ons standpunt. Het is namelijk bijna zeker dat, afhankelijk van een positief of negatief besluit op de vergunningaanvraag, respectievelijk omwonenden of bedrijf in beroep zullen gaan.

Voorstel

Ons voorstel is om de ingeslagen weg van de vergunningprocedure voort te zetten en in de considerans expliciet het punt van de gezondheid op te nemen. Binnen een aantal weken zullen wij een concept beschikking op de aanvraag voor uitbreiding van de vergunning aan het bestuur voorleggen.